

ת"פ 37800/10 - המרכז לגבית קנסות והוצאות נגד יורי דנילוב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 17-10-37800 מדינת ישראל נ' דנילוב (עוצר)

לפני כבוד השופטת כריסטינה חילו-אסעד
ה牒בוקש:
הmercuz לגבית קנסות והוצאות
נגד

המשיב: יורי דנילוב

החלטה

לפני בקשה לחתימה על פקודת מאסר חלף קנס.

ביום 14.12.2020 נגזר דין של הנאשם בתיק שבכותרת, מר יורי דנילוב (להלן: **החייב**), והוטל עליו עונש אשר כלל 78 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, קנס בסך **10,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורה** וכן פיצוי למצלונות בתיק בסכומים שונים, בסך כולל של **852,060 ₪**. ערעור שהוגש על פסק הדיון נדחה ביום 24.05.2021.

על פי המפורט בבקשת המרכז לגבית קנסות, אגרות והוצאות (להלן: **הmercuz לגבית קנסות**) החיב לא שילם את הקנס ועל כן מתבקשת הוצאה פקודת מאסר חלף קנס.

יעו בבקשת המרכז לגבית קנסות ובפרט במסמך ההבהרה מיום 03.03.2022 מלמד כי פעולות גביה שבוצעו בתיק הניבו תשומות בסך של 23,618 ₪. סכום זה נזקף לטובות סכום הפיצוי, על פי סדר הקידימות הקבוע בסעיף 77(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

עמוד 1

סוגיה זו, הנוגעת להפעלת פקודת מסר חלפ' קנס בנסיבות שבו שולם מלא סכום הקנס או גם הסכם נזקף לטובות תשלום הכספי,ណונה בבית המשפט העליון ברע"פ 15/621 **מוסרי נ' מדינת ישראל** ורע"פ 17/5097 **ערני נ' מדינת ישראל** (להלן: **ענין מוסרי וערני**).

בפסק הדין מיום 01.07.2021, אשר ניתן בהרכבת מורחב, נקבע בדעת רוב כי לא ניתן לאסור אדם שהפקיד את סכום הקנס שהושת עליו, וזאת אף אם הסכם נזקף, בהתאם להוראות הדיון, לטובות תשלום פיצוי לנפגעי העבירה:

"מן המכולול עולה כי אין לאסור אדם שהעביר את סכום הקנס שהושת עליו לאוצר המדינה, וזאת גם אם הסכם המועבר נזקף לטובות פיצויים לנפגע העבירה. בהתאם לכך, **דין הערעורים להתקבל** במובן זה שאין לכלוא את המערערים ושכומותם בטענה שלא שלימו את הקנס, ככל שהפקידיו את סכום הקנס (או סכום הגובה ממנו) שנזקף לטובות נפגעי העבירה שזכו בפיצויים".(פסקה 64 לפסק דין של המשנה לנשיאה (בדים') השופט ח' מלצר אליו הctrפו השופטים ע' פוגלם ו' עמית - הדgesות במקור).

על יסוד הלכה זו, ומאחר כאמור סכום הכספי אשר הופקד עולה על סכום הקנס שנגזר, ואף שהסכום נזקף לטובות תשלום הכספי - אין מקום להפעיל בעניינו של החיב מסר חלפ' קנס.

ניתן היה לסיים ההחלטה בנקודה זו, אלא שבתגובהו מיום 03.03.2022 **המבחן טוען שהלכת מוסרי וערני אינה חלה בנסיבות זה**, מאחר שהמבחן לא שילם בעצמו את הסכם המפורט לעיל אלא מדובר בתשלום שהתקבל לאחר ביצוע עיקולים. לא מצאתי כי יש בעובדה זו, קרי: קבלת הסכם כתוצאה מביצוע עיקולים של נכס הchief בידי צד ג', ולא בתשלום שבוצע על ידי הchief ישירות, כדי לשנות ממשקנתי לעיל. אסביר:

מדובר בפועל הנוגעת לאופן גביית הסכם, קרי: האמצעי המשפטי אשר Shimש לצורך קבלת הסכם, ולא באשר לעצמם הפקדתו.

מסקנה זו נתמכת גם בלשון סעיף 77(ג) לחוק העונשין לפיו "██ סכום **שלם או נגבה** על חשבון קנס שיש בצדו חובת פיצויים, יזקף תחילתה על חשבון הכספיים". כאמור, אין בחוק הבדיקה באשר לאופן שבו התקבל אותו סכם אשר יזקף תחילתה לטובות הכספי, ואין מקום לטעמי לאבחן זו בשאלת הפעלת פקודה מסר חלפ' קנס.

הדבר עולה בקנה אחד גם עם הגישה הפרשנית אשר ננקטה על ידי שופטי הרוב **בעניין מוסרי וערני** לפיה **יש לנתקוט בחילופת הכליאה רק מקום שבו לא שולם כל סכום בגיןה הקנס** (שם, פסקה 36). בנסיבותזה הסכם התקבל כתוצאה מעיקול כספי הקנטיינה של הchief, השווה במסר, בסך של 23,618 ₪. מדובר בהערכה של סכם ממשמעותי מ"כיסו" הישיר של הchief אל קופת החוב, ולא יכולה להיות מחלוקת שנוצר לו בנסיבות אלה חיסרון כיס ממש (בפרט בהיותו כלוא). תוצאה זו עולה בקנה אחד עם **תכלית העונשה** העוסקת בהטלת מסר חלפ' קנס על מנת להביא לפערון הקנס, וזאת אף הסכם נזקף לטובות הכספי. עמד על רצינול זה כך כב' המשנה לנשיאה (בפסקה שצוטטה באופן חלקו בtgtובות המבחן):

"העולה מן המקובץ עד הנה מלמד כי תכליותיו המרכזיות של מסר חלפ' קנס מתמקדות במורשע עצמו - במטרה להביאו לכך שהוא יעביר מכיסו לקופת המדינה את סכום הקנס שהושת עליו, ובכך יגרם לו חסרון כיס באופן שיביא למימוש מטרות העונשה ולאכיפת תשלום הקנס. תכלית זו תומכת בפרשנות שאותה הציעו המערערים, שכן **משמעותם** הקנס ונגרם חיסרון הכספי, התממשה מטרתו העיקרית של הקנס, ככל צורך תכלית זו, אין נפקות של ממש לשאלה לטובות איזה גורם נזקף התשלום - לקופת המדינה, או לטובות נפגע העבירה (שם, פסקה 27).

כל מסקנה אחרת, כגון זו אומה מציע המבוקש, חוטאת לעקרונות שהותוו על ידי בית המשפט העליון **בעניין מוסרי וערגי** שכן יש בקבלהה כדי להוביל לתוכאה לפיה אדם הסובל מחיסרונוysis ואין באפשרותו לפרוע את סכום הקנס, עד אשר נאלצת המדינה לנתקות בהליך גביהה, ייענש בשל כך בלבד ווועל כנגדו עונש כליה חלף הקנס, אף אם נגבה סכום העולה על סכום הקנס, בעוד שאדם אחר אשר שלם את קרן הקנס לא יכול. אין להلوم פרשות זו, אשר עלולה להוביל לכליאותם של חייבים ארך ורך בשל עוניים, באופן מפללה לעומת אחרים שידם משות וטור פגעה בזכותם החוקתית לחירות, והכל כאשר במחבן התוצאה **בוצעה גביהה בפועל של סכום הקנס** (והשווא: פיסקאות 30 ו-40 לפסק דין של המשנה לנשיאה מלצר).

לאור כל האמור לעיל, מאחר והסכום אשר נגבו בתיק זה עולם על סכום הקנס אשר הוטל על החיב, אף אם בפועל הכספי נזקפו לאחר גבייתם לטובת תשלום הפיזי - מצאתי לדוחות את הבקשה לחתימה על פקודת מסר חלף קנס.

לאור קביעתי זו, אני רואה צורך לדון בשאלת האם נתמלוו שאר התנאים הנדרשים בטרם הפעלת מסר חלף קנס, הקבועים בחקיקה (סעיפים 129 ו-129א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, בחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995), ובפסקת בית המשפט העליון [רע"פ 837/12 מדינת ישראל נ' גוסקוב (2012); וע"פ 4919/14 אחולאי נ' מדינת ישראל (20.11.2012)].

mobherci ci ain b'amor cdi lagrou m'smukotu shel merkaz legbiet knesot lafoul b'amzuyim achrim, bahtam lehoravot h'din, ul manat labia l'pruun tshilom kens tshilom scom ha'fizi ha'noter.

המציאות תעבור החלטה זו לצדים.

ניתנה היום, י"ב אדר ב' תשפ"ב, 15 מרץ 2022, בהuder
הצדדים.